KYSELYLOMAKE: FSD4127 SOSIAALIBAROMETRI 2025

QUESTIONNAIRE: FSD4127 SOCIOBAROMETER 2025

TÄMÄ KYSELYLOMAKE ON OSA YLLÄ MAINITTUA YHTEISKUNTATIETEELLISEEN TIETOARKISTOON ARKISTOITUA TUTKIMUSAINEISTOA.

KYSELYLOMAKETTA HYÖDYNTÄVIEN TULEE VIITATA SIIHEN ASIANMUKAISESTI LÄHDEVIITTEELLÄ.

THIS QUESTIONNAIRE FORMS A PART OF THE ABOVE MENTIONED DATASET, ARCHIVED AT THE FINNISH SOCIAL SCIENCE DATA ARCHIVE.

IF THE QUESTIONNAIRE IS USED OR REFERRED TO IN ANY WAY, THE SOURCE MUST BE ACKNOWLEDGED BY MEANS OF AN APPROPRIATE BIBLIOGRAPHIC CITATION.

DETTA FRÅGEFORMULÄR UTGÖR EN DEL AV DEN OVANNÄMDA DATAMÄNGDEN, ARKIVERAD PÅ FINLANDS SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA DATAARKIV.

OM FRÅGEFORMULÄRET ÄR UTNYTTJAT ELLER REFERERAT TILL MÅSTE KÄLLAN ANGES I FORM AV BIBLIOGRAFISK REFERENS.

SÄHKÖPOSTIOTSIKKO:
Vastaa Sosiaalibarometri 2025 -kyselyyn: hyvinvointialueiden tila ja ratkaisut talouskurimukseen

Hyvä hyvinvointialuejohtaja,

Millaisin keinoin hyvinvointialueellasi selätetään tiukkaa taloustilannetta? Miltä näyttävät alueesi sote-palvelut kahden toimintavuoden jälkeen? Kuka kantaa vastuun hyvinvoinnista 2030-luvulla?

Haemme näihin teemoihin asiantuntija-arviotasi oheisella kyselyllä. Tuloksia julkaistaan jo maaliskuusta lähtien, ja koko julkaisu kesäkuussa. Julkaisulinkki lähetetään sähköpostitse kaikille kyselyn saaneille.

Linkki kyselyyn:
[#codelink]

Vastaathan mahdollisimman pian, mutta **viimeistään 17.1.** Jokainen vastaus on tärkeä, jotta hyvinvointialueiden tilasta saadaan mahdollisimman edustava kuva. Tuloksia nostetaan aktiivisesti julkiseen keskusteluun sote-alan tilanteen esille tuomiseksi.

Kiitokset jo etukäteen vaivannäöstäsi!

Vertti Kiukas
Pääsihteeri, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Lisätietoja: tutkija Anne Eronen, [sähköpostiosoite poistettu] ja www.sosiaalibarometri.fi

Sosiaalibarometri on vakiintunut ajankohtaistutkimus, jonka SOSTE toteuttaa STEAn/sosiaali- ja terveysministeriön tuella. 34. barometri tehdään yhteistyössä Kelan tutkimuksen kanssa. Tiedonkeruusta vastaa SOSTE, joka toimii myös rekisterinpitäjänä. Vastaajien yhteystiedot on kerätty hyvinvointialueiden verkkosivuilta. Yhteystietoja käytetään vain kyselyn ja julkaisulinkkien lähettämiseen. Vastaukset käsitellään ja säilytetään tietoturvallisesti. Vastaajat eivät ole tunnistettavissa julkaistavista tuloksista. Aineiston tunnistetiedot poistetaan ja se arkistoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon. Yksityiskohtainen tietosuojaseloste on nähtävillä www.soste.fi/yhteystiedot/tietosuojaseloste/

SÄHKÖPOSTIOTSIKKO:
Vastaa Sosiaalibarometri 2025 -kyselyyn: hyvinvointialueiden tila ja ratkaisut talouskurimukseen

Hyvä sosiaali- ja terveydenhuollon johtaja/päällikkö,

Miltä näyttävät alueesi sote-palvelut kahden toimintavuoden jälkeen? Millaisin keinoin hyvinvointialueellasi selätetään tiukkaa taloustilannetta? Kuka kantaa vastuun hyvinvoinnista 2030-luvulla?

Haemme näihin teemoihin asiantuntija-arviotasi oheisella kyselyllä. Tuloksia julkaistaan jo maaliskuusta lähtien, ja koko julkaisu kesäkuussa. Julkaisulinkki lähetetään sähköpostitse kaikille kyselyn saaneille.

Linkki kyselyyn:
[#codelink]

Vastaathan mahdollisimman pian, mutta **viimeistään 29.1.** Jokainen vastaus on tärkeä, jotta hyvinvointialueiden tilasta saadaan mahdollisimman edustava kuva. Tuloksia nostetaan julkiseen keskusteluun sote-alan tilanteen esille tuomiseksi.

Voit vastata kyselyyn myös osio kerrallaan. Jos jokin aihe on sinulle täysin vieras, on mahdollista valita vastausvaihtoehto ”en osaa sanoa” ja siirtyä kyselyssä seuraavaan osioon.

Kiitokset jo etukäteen ajastasi ja asiantuntemuksesi käytöstä!

Vertti Kiukas
Pääsihteeri, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Lisätietoja: tutkija Anne Eronen, [sähköpostiosoite poistettu] ja www.sosiaalibarometri.fi

Sosiaalibarometri on vakiintunut ajankohtaistutkimus, jonka SOSTE toteuttaa STEAn/sosiaali- ja terveysministeriön tuella. 34. barometri tehdään yhteistyössä Kelan tutkimuksen kanssa. Tiedonkeruusta vastaa SOSTE, joka toimii myös rekisterinpitäjänä. Vastaajien yhteystiedot on kerätty hyvinvointialueiden verkkosivuilta. Yhteystietoja käytetään vain kyselyn ja julkaisulinkkien lähettämiseen. Vastaukset käsitellään ja säilytetään tietoturvallisesti. Vastaajat eivät ole tunnistettavissa julkaistavista tuloksista. Aineiston tunnistetiedot poistetaan ja se arkistoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon. Yksityiskohtainen tietosuojaseloste on nähtävillä www.soste.fi/yhteystiedot/tietosuojaseloste/

Sosiaalibarometri 2025: Hyvinvointialuejohtajat

Taustatiedot

1. Mikä on korkein koulutuksesi?

- ◯ Sosiaalityö yliopistossa
- ◯ Muu yhteiskuntatieteellinen koulutus
- ◯ Hallintotieteellinen koulutus
- ◯ Talous- tai kauppatieteellinen koulutus
- ◯ Lääketieteellinen koulutus
- ◯ Terveystieteellinen koulutus
- ◯ Kasvatustieteellinen koulutus
- ◯ Oikeustieteellinen koulutus
- ◯ Muu tai useita samantasoisia tutkintoja, mikä/mitkä? _____

Hyvinvointialueiden rakentuminen

2. Miten arvioit seuraavien sote-uudistuksen alkuperäisten tavoitteiden toteutumista?

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Yhdenvertaisten ja laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantuminen	◯	◯	◯	◯	◯	◯

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden turvaaminen	○	○	○	○	○	○
Yhteiskunnallisten muutosten tuomiin haasteisiin vastaaminen	○	○	○	○	○	○
Kustannusten hallinta	○	○	○	○	○	○

3. Mikä on erityisesti onnistunut hyvinvointialueellasi tähän mennessä?

4. Mitkä ovat mielestäsi lähiaikojen suurimmat huolenaiheet hyvinvointialueellasi?

5. Onko hyvinvointialueen toimivuuden kannalta ilmennyt joitakin seikkoja, jotka vaatisivat muutoksia lainsäädäntöön?

○ Ei

○ Kyllä, mitä? _____

6. Mitä palveluja / toimintoja hyvinvointialueellasi erityisesti kehitetään lähivuosina?

Ratkaisut talouskurimukseen

7. Hyvinvointialueita rasittavat isot alijäämät. Onko hyvinvointialueellasi tehty tai valmisteilla jonkin palvelun lopettaminen tai palvelukriteerien tiukentaminen?

- [ ] Ei
- [ ] Kyllä, palvelukriteerejä tiukennettu, missä palveluissa? _____
- [ ] Kyllä, lopetettu, mitkä palvelut? _____

8. Onko hyvinvointialueellasi tehty tähän mennessä muita toimenpiteitä kustannusten hillitsemiseksi tai niiden leikkaamiseksi?

Valitse tehdyt tai valmistelussa olevat.

- [ ] Vuokratyövoiman käyttöä on vähennetty
- [ ] Henkilöstöä on lomautettu
- [ ] Henkilöstöä on irtisanottu
- [ ] Palvelujen toimipisteitä on karsittu
- [ ] Henkilökohtaiseen tapaamiseen perustuvia palveluja on supistettu
- [ ] Digipalveluja on lisätty
- [ ] Kotiin vietäviä palveluja on lisätty
- [ ] Yksityisiä palveluja ostetaan vähemmän, mitä palveluja? _____
- [ ] Yksityisiä palveluja ostetaan enemmän, mitä palveluja? _____
- [ ] On lisätty omaa palvelutuotantoa, missä palveluissa? _____
- [ ] Ohjataan ihmisiä aiempaa enemmän järjestöjen tarjoamaan tukeen ja toimintaan
- [ ] Ikääntyneiden ympärivuorokautisia hoitopaikkoja on vähennetty
- [ ] Ikääntyneiden yhteisöllistä asumista on lisätty
- [ ] Ehkäisevän tai täydentävän toimeentulotuen myöntämistä on rajoitettu
- [ ] Omaishoidon tuen myöntämisperusteita on kiristetty
- [ ] Asiakasmaksuja on korotettu

☐ Hyödynnetään tekoälyä, miten? _____

9. Onko hyvinvointialueellasi joitain muita toimenpiteitä, joilla hillitään kustannuksia?

◯ Ei

◯ Kyllä, mitä toimia? _____

10. Mitä mieltä olet seuraavista hyvinvointialueita koskevista väittämistä?

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En eri enkä samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Valtion tulee ohjata hyvinvointialueita vahvasti	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Hyvinvointialueiden määrää tulisi vähentää	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Valtion on vastattava hyvinvointialueiden rahoituksesta myös jatkossa	◯	◯	◯	◯	◯	◯
Hyvinvointialueille on annettava verotusoikeus	◯	◯	◯	◯	◯	◯

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

11. Onko hyvinvointialueellasi muutettu joitakin hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimintoja?

☐ Kyllä, vahvistettu joitain toimintoja, mitä? _____

☐ Ei muutoksia

☐ Kyllä, luovuttu joistakin toiminnoista, mistä? _____

12. Miten arvioit seuraavien hyte-asioiden toteutuvan hyvinvointialueellasi?

	Ei lainkaan	Huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on vahva asema hyvinvointialueella	○	○	○	○	○	○
Vastuunjako hytestä on hyvinvointialueen ja kuntien kesken selkeä	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointisuunnitelmaa ja -kertomusta hyödynnetään osana hyvinvointialueen toiminnan suunnittelua	○	○	○	○	○	○
Hyte-kerroin kannustaa jatkossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointialueella on järjestöyhteistyötä varten toimivat rakenteet	○	○	○	○	○	○
Sote-järjestöt osallistuvat hyte-neuvotteluihin	○	○	○	○	○	○
Sote-järjestöille myönnetään avustuksia niiden toimintaan	○	○	○	○	○	○
Sote-järjestöjä tuetaan tarjoamalla maksuttomia tai edullisia toimitiloja	○	○	○	○	○	○

Hyvinvointia ohjaavat periaatteet 2030-luvulla

13. Toteutuvatko seuraavat asiat mielestäsi Suomessa 2030-luvulla?

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Eriarvoisuuden vähentäminen on keskeinen periaate	○	○	○	○	○
Hyväksytään isot tulo- ja varallisuuserot eri väestöryhmien kesken	○	○	○	○	○
Yhteiskunnassa autetaan verovaroin vain kaikkein vähävaraisimpia	○	○	○	○	○
Jokaiselle taataan oikeus perustoimeentulon turvaan	○	○	○	○	○

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Julkinen valta turvaa jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut	○	○	○	○	○
Julkinen valta edistää jokaisen oikeutta asuntoon	○	○	○	○	○
Kansalaisten luottamus yhteiskunnan turvaverkkoihin on korkea	○	○	○	○	○
Laajalla järjestökentällä on edellytykset tukea ihmisiä eri elämäntilanteissa	○	○	○	○	○
Valtion taloudellinen kehys määrittelee sosiaali- ja terveydenhuollon sisällön ja tason	○	○	○	○	○
Elinkeinoelämän edut ohittavat päätöksenteossa väestön terveyden edistämisen	○	○	○	○	○
Monimuotoistunutta väestöä kohdellaan yhteiskunnassa yhdenvertaisesti	○	○	○	○	○
Yksilön vastuu omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään on aiempaa suurempi	○	○	○	○	○
Omaiset ja läheiset huolehtivat nykyistä enemmän ikääntyneistä, sairaista ja vammaisista	○	○	○	○	○
Turvallisuusnäkökohdat, kuten huoltovarmuus, huomioidaan sosiaali- ja terveyspolitiikassa nykyistä vahvemmin	○	○	○	○	○
Koko maa pidetään asuttuna aktiivisilla aluepoliittisilla toimilla	○	○	○	○	○

14. Kuinka arvioit universalismin periaatteen (yleiset, kaikkia koskevat taloudellisen turvan muodot ja sosiaalipalvelut) kestävän sosiaalipoliittisissa käytännöissä Suomessa?

	1 huonosti	2	3	4	5 hyvin
.	○	○	○	○	○

15. Toteutuvatko seuraavat asiat mielestäsi sosiaali- ja terveyspalveluissa Suomessa 2030-luvulla?

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Toimeenpanossa korostuvat valtakunnalliset ratkaisut, herkkyys paikallisille ja alueellisille tarpeille on heikentynyt	○	○	○	○	○
Yksityiset palveluntuottajat tuottavat terveydenhuoltoa laajamittaisesti julkisella rahoituksella	○	○	○	○	○
Omalääkärimalli on vakiintunut toimintatapa perusterveydenhuollossa	○	○	○	○	○
Tekoäly on ratkaissut monia aikaa vieviä sosiaali- ja terveydenhuollon rutiinitehtäviä esim. kirjaamisessa, diagnosoinnissa ja kokeissa	○	○	○	○	○
Planetaarisen terveyden ja hyvinvoinnin lähtökohdat on huomioitu palveluissa	○	○	○	○	○

16. Minkä seuraavista tahoista tulisi mielestäsi ottaa nykyistä enemmän vastuuta ihmisten hyvinvoinnista ja missä asioissa erityisesti?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

- ☐ Ihminen itse / omatoimisuus, missä asioissa? _____
- ☐ Omaiset tai läheiset, missä asioissa? _____
- ☐ Julkinen sektori, missä asioissa? _____
- ☐ Yksityiset palvelut (yritykset ja järjestöt), missä asioissa? _____
- ☐ Järjestöt (sisältää vapaaehtoiset), missä asioissa? _____
- ☐ Seurakunnat, missä asioissa? _____

17. Mitä muuta haluaisit sanoa?

_____

_____

Sosiaalibarometri 2025: Sote-johto

Taustatiedot

1. Mikä on korkein koulutuksesi?

- ◯ Sosiaalityö yliopistossa
- ◯ Muu yhteiskuntatieteellinen koulutus
- ◯ Hallintotieteellinen koulutus
- ◯ Talous- tai kauppatieteellinen koulutus
- ◯ Lääketieteellinen koulutus
- ◯ Terveystieteellinen koulutus
- ◯ Kasvatustieteellinen koulutus
- ◯ Oikeustieteellinen koulutus
- ◯ Muu tai useita samantasoisia tutkintoja, mikä/mitkä? _____

Hyvinvointialueiden rakentuminen

2. Miten arvioit sote-uudistusta kokonaisuutena?

- ◯ Erittäin huono
- ◯ Melko huono
- ◯ Ei huono eikä hyvä
- ◯ Melko hyvä
- ◯ Erittäin hyvä
- ◯ En osaa sanoa

3. Miten arvioit seuraavien sote-uudistuksen alkuperäisten tavoitteiden toteutumista?

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen	○	○	○	○	○	○
Yhdenvertaisten ja laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen	○	○	○	○	○	○
Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantuminen	○	○	○	○	○	○
Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden turvaaminen	○	○	○	○	○	○
Yhteiskunnallisten muutosten tuomiin haasteisiin vastaaminen	○	○	○	○	○	○
Kustannusten hallinta	○	○	○	○	○	○

4. Mikä on erityisesti onnistunut hyvinvointialueellasi tähän mennessä?

5. Mitkä ovat mielestäsi lähiaikojen suurimmat huolenaiheet hyvinvointialueellasi?

6. Onko hyvinvointialueen toimivuuden kannalta ilmennyt joitakin seikkoja, jotka vaatisivat muutoksia lainsäädäntöön?

○ Ei

○ Kyllä, mitä? _____

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelut

7. Miten seuraavat seikat toimivat hyvinvointialueellasi tällä hetkellä?

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Palvelujärjestelmän selkeys asiakkaan kannalta	○	○	○	○	○	○
Lähipalvelut	○	○	○	○	○	○
Sosiaalihuollon palvelut	○	○	○	○	○	○
Terveydenhuollon peruspalvelut	○	○	○	○	○	○
Erikoissairaanhoidon palvelut	○	○	○	○	○	○
Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio	○	○	○	○	○	○
Tietojärjestelmien yhteensovittaminen	○	○	○	○	○	○
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyö	○	○	○	○	○	○
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	○	○	○	○	○	○
Terveydenhuollon sisältöjohtaminen	○	○	○	○	○	○
Sosiaalihuollon sisältöjohtaminen	○	○	○	○	○	○
Henkilöstön saatavuus (esim. sijaiset, avoimet virat)	○	○	○	○	○	○
Palvelujen vaikuttavuuden systemaattinen arviointi	○	○	○	○	○	○

8. Miten arvioit hyvinvointialueesi palvelujen toimivan tällä hetkellä seuraavissa asioissa?

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Asiakkaiden neuvonta ja ohjaus palveluihin	○	○	○	○	○	○

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Puhelinpalvelut	○	○	○	○	○	○
Digitaaliset palvelut	○	○	○	○	○	○
Asiakkaiden opastaminen verkkoasioinnissa/verkkopalveluissa	○	○	○	○	○	○
Kasvokkaisen asioinnin mahdollistaminen sitä tarvitseville asiakkaille	○	○	○	○	○	○
Asiakkaiden ohjaaminen eri hallinnonalojen palvelujen välillä	○	○	○	○	○	○
Tiedonkulku (sis. asiakastieto) oman organisaation sisällä	○	○	○	○	○	○
Tiedonkulku (sis. asiakastieto) eri viranomaisten kesken	○	○	○	○	○	○

9. Mitä palveluja / toimintoja hyvinvointialueellasi erityisesti kehitetään lähivuosina?

10. Millaiseksi arvioit hyvinvointialueesi henkilöstön riittävyyden tällä hetkellä?

- ○ Huono
- ○ Melko huono
- ○ Ei huono, ei hyvä
- ○ Melko hyvä
- ○ Hyvä
- ○ En osaa sanoa

11. Millä ratkaisuilla hyvinvointialueellasi on pyritty turvaamaan henkilöstön riittävyys?

- [ ] Palkankorotukset tai kannustava palkkausjärjestelmä
- [ ] On mahdollistettu työaikajoustoja
- [ ] On lisätty etätyön mahdollisuuksia
- [ ] Henkilöstöä on siirretty toimipisteestä toiseen
- [ ] On jaettu työtehtäviä uudelleen oman ammattialan sisällä (esim. sosiaalityön tehtävien uudelleenorganisointi)
- [ ] On jaettu työtehtäviä uudelleen oman ammattialan ulkopuolelle (esim. siirretty lääkäreiden tehtäviä sairaanhoitajille tai sosiaalityöntekijän tehtäviä sosionomeille tai etuuskäsittelijöille)
- [ ] On palkattu epäpäteviä tai sijaispätevää henkilöstöä
- [ ] On palkattu vuokratyövoimaa
- [ ] On palkattu kansainvälistä hoito- ja hoivahenkilöstöä
- [ ] Jokin muu keino, mikä? _____

Ratkaisut talouskurimukseen

12. Hyvinvointialueita rasittavat isot alijäämät. Onko hyvinvointialueellasi tehty tai valmisteilla jonkin palvelun lopettaminen tai palvelukriteerien tiukentaminen?

- [ ] Ei
- [ ] Kyllä, palvelukriteerejä tiukennettu, missä palveluissa? _____
- [ ] Kyllä, lopetettu, mitkä palvelut? _____

13. Onko hyvinvointialueellasi tehty tähän mennessä muita toimenpiteitä kustannusten hillitsemiseksi tai niiden leikkaamiseksi?

Valitse tehdyt tai valmistelussa olevat.

- [ ] Vuokratyövoiman käyttöä on vähennetty
- [ ] Henkilöstöä on lomautettu
- [ ] Henkilöstöä on irtisanottu
- [ ] Palvelujen toimipisteitä on karsittu

- [ ] Henkilökohtaiseen tapaamiseen perustuvia palveluja on supistettu
- [ ] Digipalveluja on lisätty
- [ ] Kotiinvietäviä palveluja on lisätty
- [ ] Yksityisiä palveluja ostetaan vähemmän, mitä palveluja? _____
- [ ] Yksityisiä palveluja ostetaan enemmän, mitä palveluja? _____
- [ ] On lisätty omaa palvelutuotantoa, missä palveluissa? _____
- [ ] Ohjataan ihmisiä aiempaa enemmän järjestöjen tarjoamaan tukeen ja toimintaan
- [ ] Ikääntyneiden ympärivuorokautisia hoitopaikkoja on vähennetty
- [ ] Ikääntyneiden yhteisöllistä asumista on lisätty
- [ ] Ehkäisevän tai täydentävän toimeentulotuen myöntämistä on rajoitettu
- [ ] Omaishoidon tuen myöntämisperusteita on kiristetty
- [ ] Asiakasmaksuja on korotettu
- [ ] Hyödynnetään tekoälyä, miten? _____

14. Onko hyvinvointialueellasi joitain muita toimenpiteitä, joilla hillitään kustannuksia?

- ○ Ei
- ○ Kyllä, mitä toimia? _____

15. Mitä mieltä olet seuraavista hyvinvointialueita koskevista väittämistä?

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En eri enkä samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Valtion tulee ohjata hyvinvointialueita vahvasti	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointialueiden määrää tulisi vähentää	○	○	○	○	○	○
Valtion on vastattava hyvinvointialueiden rahoituksesta myös jatkossa	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointialueille on annettava verotusoikeus	○	○	○	○	○	○

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja asukkaiden osallisuus

16. Onko hyvinvointialueellasi muutettu joitakin hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimintoja?

- ☐ Kyllä, vahvistettu joitain toimintoja, mitä? _____
- ☐ Ei muutoksia
- ☐ Kyllä, luovuttu joistakin toiminnoista, mistä? _____

17. Miten arvioit seuraavien hyte-asioiden toteutuvan hyvinvointialueellasi?

	Ei lainkaan	Huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on vahva asema hyvinvointialueella	○	○	○	○	○	○
Vastuunjako hytestä on hyvinvointialueen ja kuntien kesken selkeä	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointisuunnitelmaa ja -kertomusta hyödynnetään osana hyvinvointialueen toiminnan suunnittelua	○	○	○	○	○	○
Hyte-kerroin kannustaa jatkossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointialueella on järjestöyhteistyötä varten toimivat rakenteet	○	○	○	○	○	○
Sote-järjestöt osallistuvat hyte-neuvotteluihin	○	○	○	○	○	○
Sote-järjestöille myönnetään avustuksia niiden toimintaan	○	○	○	○	○	○
Sote-järjestöjä tuetaan tarjoamalla maksuttomia tai edullisia toimitiloja	○	○	○	○	○	○

18. Miten yhteistyö hyvinvointialueellasi toimii tällä hetkellä sote-järjestöjen kanssa seuraavissa asioissa?

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	○	○	○	○	○	○
Palvelujen kehittäminen	○	○	○	○	○	○
Kokonaisturvallisuuden edistäminen	○	○	○	○	○	○

19. Miten arvioit osallisuuden toteutuvan hyvinvointialueellasi?

	Ei lainkaan	Huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua alueensa päätöksentekoon ja palveluihin	○	○	○	○	○	○
Palvelujen käyttäjiä kuunnellaan palvelujen suunnittelussa, käytössä ja arvioinnissa	○	○	○	○	○	○
Osallisuutta edistetään hyvinvointialueella koordinoidusti kaikessa toiminnassa	○	○	○	○	○	○

20. Missä määrin arvioit seuraavien keinojen lisäävän alueesi asukkaiden osallisuutta ja palvelujen ihmislähtöisyyttä?

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Keskustelu- ja kuulemistilaisuudet (esim. asukasfoorumit, asiakasraadit)	○	○	○	○	○	○
Asukkaiden mielipiteiden selvittäminen ennen päätöksentekoa (esim. asukas- tai asiakaskyselyt)	○	○	○	○	○	○
Kehittämisasiakkaat/kokemusasiantuntijat palvelujen suunnittelussa/kehittämisessä	○	○	○	○	○	○
Asukkaiden, järjestöjen tai muiden yhteisöjen omaehtoisen suunnittelun tukeminen (esim. kehittämisideat, kylä- ja asukastoiminta)	○	○	○	○	○	○

	Huonosti	Melko huonosti	Ei huonosti, ei hyvin	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Asukkailla mahdollisuuksia osallistua talouden suunnitteluun (esim. osallistuva budjetointi)	○	○	○	○	○	○
Hyvinvointialuealoitteiden tekeminen	○	○	○	○	○	○

21. Kehitetäänkö hyvinvointialueellasi tällä hetkellä edellisten lisäksi joitain muita osallistumisen muotoja?

○ Ei

○ Kyllä, millaisia? _____

22. Onko alueellasi käytössä joitain erityisiä keinoja tavoittaa vaikeimmin tavoitettavia ryhmiä, kuten maahanmuuttajataustaiset, mielenterveyskuntoutujat, päihteidenkäyttäjät ja yksin kotona asuvat vanhukset?

○ Ei

○ Valmistelussa, mitä? _____

○ Kyllä, mitä? _____

23. Missä määrin seuraavat lakisääteiset toimielimet vahvistavat edustamiensa ihmisryhmien (nuoret, ikäihmiset, vammaiset) osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia?

	Ei lainkaan	Vain vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Erittäin paljon	En osaa sanoa
Nuorisovaltuusto	○	○	○	○	○	○
Vanhusneuvosto	○	○	○	○	○	○
Vammaisneuvosto	○	○	○	○	○	○

24. Missä määrin järjestöjen asiantuntemusta hyödynnetään hyvinvointialueesi lakisääteisten vaikuttamistoimielinten kautta?

- ○ Ei lainkaan
- ○ Vain vähän
- ○ Jonkin verran
- ○ Melko paljon
- ○ Erittäin paljon
- ○ En osaa sanoa

Hyvinvointia ohjaavat periaatteet 2030-luvulla

25. Toteutuvatko seuraavat asiat mielestäsi Suomessa 2030-luvulla?

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Eriarvoisuuden vähentäminen on keskeinen periaate	○	○	○	○	○
Hyväksytään isot tulo- ja varallisuuserot eri väestöryhmien kesken	○	○	○	○	○
Yhteiskunnassa autetaan verovaroin vain kaikkein vähävaraisimpia	○	○	○	○	○
Jokaiselle taataan oikeus perustoimeentulon turvaan	○	○	○	○	○
Julkinen valta turvaa jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut	○	○	○	○	○
Julkinen valta edistää jokaisen oikeutta asuntoon	○	○	○	○	○
Kansalaisten luottamus yhteiskunnan turvaverkkoihin on korkea	○	○	○	○	○
Laajalla järjestökentällä on edellytykset tukea ihmisiä eri elämäntilanteissa	○	○	○	○	○
Valtion taloudellinen kehys määrittelee sosiaali- ja terveydenhuollon sisällön ja tason	○	○	○	○	○

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Elinkeinoelämän edut ohittavat päätöksenteossa väestön terveyden edistämisen	○	○	○	○	○
Monimuotoistunutta väestöä kohdellaan yhteiskunnassa yhdenvertaisesti	○	○	○	○	○
Yksilön vastuu omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään on aiempaa suurempi	○	○	○	○	○
Omaiset ja läheiset huolehtivat nykyistä enemmän ikääntyneistä, sairaista ja vammaisista	○	○	○	○	○
Turvallisuusnäkökohdat, kuten huoltovarmuus huomioidaan sosiaali- ja terveyspolitiikassa nykyistä vahvemmin	○	○	○	○	○
Koko maa pidetään asuttuna aktiivisilla aluepoliittisilla toimilla	○	○	○	○	○

26. Kuinka arvioit universalismin periaatteen (yleiset, kaikkia koskevat taloudellisen turvan muodot ja sosiaalipalvelut) kestävän sosiaalipoliittisissa käytännöissä Suomessa?

	1 huonosti	2	3	4	5 hyvin
.	○	○	○	○	○

27. Toteutuvatko seuraavat asiat mielestäsi sosiaali- ja terveyspalveluissa Suomessa 2030-luvulla?

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Toimeenpanossa korostuvat valtakunnalliset ratkaisut, herkkyys paikallisille ja alueellisille tarpeille on heikentynyt	○	○	○	○	○

	Täysin eri mieltä	Jossain määrin eri mieltä	Jossain määrin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Yksityiset palveluntuottajat tuottavat terveydenhuoltoa laajamittaisesti julkisella rahoituksella	○	○	○	○	○
Omalääkärimalli on vakiintunut toimintatapa perusterveydenhuollossa	○	○	○	○	○
Tekoäly on ratkaissut monia aikaa vieviä sosiaali- ja terveydenhuollon rutiinitehtäviä esim. kirjaamisessa, diagnosoinnissa ja kokeissa	○	○	○	○	○
Planetaarisen terveyden ja hyvinvoinnin lähtökohdat on huomioitu palveluissa	○	○	○	○	○

28. Minkä seuraavista tahoista tulisi mielestäsi ottaa nykyistä enemmän vastuuta ihmisten hyvinvoinnista ja missä asioissa erityisesti?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

- ☐ Ihminen itse / omatoimisuus, missä asioissa? _____
- ☐ Omaiset tai läheiset, missä asioissa? _____
- ☐ Julkinen sektori, missä asioissa? _____
- ☐ Yksityiset palvelut (yritykset ja järjestöt), missä asioissa? _____
- ☐ Järjestöt (sisältää vapaaehtoiset), missä asioissa? _____
- ☐ Seurakunnat, missä asioissa? _____

Toimeentulotuki muutoksessa

29. Onko täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen kiristynyt alueellasi kuluneen vuoden aikana?

- ○ Ei (voit siirtyä kysymykseen 30).
- ○ Kyllä, siihen on ohjeistettu kirjallisesti.
- ○ Kyllä, siihen on kehotettu suullisesti.

◯ En osaa sanoa

30. Miten täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen on kiristynyt alueellasi?

Voit valita useita vaihtoehtoja.

- ☐ Ehkäisevää toimeentulotukea myönnetään harvemmin
- ☐ Kuluihin myönnetään aiempaa pienempi summa tukea
- ☐ Kelan normin ylittäviin asumiskuluihin ei myönnetä täydentävää toimeentulotukea
- ☐ Vuokrarästeihin myönnetään harvemmin / ei lainkaan tukea
- ☐ Sähkölaskurästeihin myönnetään harvemmin / ei lainkaan tukea
- ☐ Työllistymistä tukeviin menoihin (omaehtoinen opiskelu, erilaiset luvat) ei myönnetä tukea
- ☐ Tukea ei myönnetä silloin kun on mahdollista hakea asiakasmaksujen alennusta (esim. ateriapalvelu)
- ☐ Ei myönnetä tukea lasten harrastusmenoihin
- ☐ Ei myönnetä täydentävää toimeentulotukea ruokaan, ohjataan asiakas ruoka-apuun
- ☐ Jotenkin muuten, miten? _____

31. Mitä muuta haluaisit sanoa?

_____

_____

_____

_____

_____